

affattet, har den i sig selv ikke megen Betydning, men det, at den staaar i Forslaget, har dog sin Betydning; deri ligger nemlig fra Folkethingets Side en Tilkendegivelse af, at man mener, at en Præstelønningslov og en Afsløsning af Præstetienden staa i Forbindelse med hinanden, ligesom der ogsaa deri ligger et Ønske fra Folkethingets Side om, at man snarest mulig vil tage fat paa en Afsløsning af Præstetienden. Og dette har sin Betydning, naar det engang er kommet til at staa i Forslaget. Hvis man nemlig nu gaar hen og stemmer det ud, kan jeg ikke se rettere; end at der deri ligger en Opgivelse af denne Betragtning fra Folkethingets Side; thi jeg indser ikke, hvorfor man ellers skulde stemme Bestemmelsen ud. Den kan, som den staaar i Forslaget, umulig lægge det Hindringer i Veien, da den jo fuldstændig overlader til Regjeringen, hvorledes den til sin Tid vil forme sine Forslag, og det kan altsaa ikke være af den Grund, man stryger den. Seg kan kun forklare mig det saaledes, at man ved at forkaste Bestemmelsen gaar bort fra Folkethingets tidligere Standpunkt i denne Sag, og derfor tror jeg ikke, at Flertallet heri Salen vil følge Flertallet i Udvalget paa dette Punkt. — Der er kun een Ting endnu, jeg vil bemærke til den ærede Ordfører. Naar han mente, at vi fra vor Side maatte være saa meget mere tilbøjelige til at gaa ind paa at stryge Bestemmelsen i § 2, fordi der forelaa et privat Forslag om Tiendeafsløsningen, saa vil jeg dertil svare, at efter den Modtagelse, som dette Lovforslag fik hos den hviitærede Regjering, er der nu fra Folkethingets Side endnu mere Grund til at holde fast paa sin Stilling til denne Sag, end der tidligere har været, idet Regjeringen jo paa det Allerbestemteste modsatte sig dette Forslag. Det staaar saaledes for mig, at hvis det fuldstændig blev overladt til Regjeringen, om den vilde komme med noget Afsløsningsforslag eller ikke, kunde vi efter disse Udtalelser være aldeles sikre paa, at den ikke vil gjøre det. Det er kun et svagt Vaand, ganske vist, men det er dog altid et Vaand, der lægges paa Regjeringen til at komme frem med Sagen, og i sin Tid vil det da kunne vise sig, hvor nær de forskjellige Faktorer i Lovgivningsmagten kunne komme hinanden. — Af de andre Ændringsforslag skal jeg kun omtale et enkelt, som jeg har stillet i Forbindelse med et Par andre Medlemmer. Dog maa jeg sige, at der fra min Side ikke har været nogen som helst Betænkelse ved at gaa til de Lønninger, hvorom Flertallet nu er blevet enigt. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Ordfører om, at de i enhver Henseende ere fuldt forsvarlige. Noget Betænkelse har jeg derimod haft ved at gaa ind paa en ny Lønningsklasse foruden de tre, der i Forveien vare i Forslaget, idet det er forekommet mig, at det vilde indskrænke Menighedernes Frihed, naar vi engang, som vi jo dog maa haabe, kom

dertil, at Menighederne fik Valgret til Præstemedlemmerne. Det har dog ikke havt nogen afgjørende Betydning for mig; thi jeg erkjender, at Forslaget i sin Helhed alligevel er et betydeligt Fremskridt og indeholder saa mange Forbedringer navnlig ved Offer og Accidenters Afstæffelse, ved de overflødige Præstegaardsjorders Salg og derved, at Præsterne blive satte paa fast Løn, at jeg i det Hele har kunnet slutte mig til Flertallet og give dets Ændringer min Stemme. Der er, som sagt, kun een eneste Paragraf, til hvilken et Mindretal, bestaaende af to andre ærede Medlemmer og mig, har stillet et særligt Forslag, nemlig til § 16. Det angaar Offer og Accidenter. Saaledes som Forslaget er formet i vort Ændringsforslag, vil det, saavidt jeg kan se, ikke i Realiteten være saa overordentlig forskjelligt fra det, der oprindeligt stod i Forslaget, men jeg kan ikke se rettere, end at det i Formen vil være mere heldigt. I det oprindelige Forslag stod nemlig i § 16, saavidt jeg kan se, baade Ja og Nei til den samme Ting. Der stod paa den ene Side, at Præsterne ikke maatte modtage Accidenter i Anledning af de forskjellige kirkelige Handlinger, og paa den anden Side, at det dog ikke var Præsterne forment at modtage, hvad man vilde give dem. Seg ser meget godt, at Forskjellen er den, at det ikke er dem tilladt at modtage Noget i Anledning af de enkelte Handlinger, men at de i al Almindelighed kunne modtage, hvad Folk ville yde dem; men denne Bestemmelse er, som det fra flere Sider blev berørt ved 1ste Behandling, vistnok meget uheldig. Det vil være overordentlig vanskeligt at afgjøre, naar en saadan Gave bydes Præsten i en bestemt Anledning, og naar det kun er for hans Virksomhed i al Almindelighed, og det kan, som det tidligere er blevet fremhævet i denne Sal, give Anledning til temmelig uhyggelige Ting. Det kan f. Ex. give Anledning til gitanøse Anklager for, at Præsten har modtaget Gaver i bestemt Anledning, og det vil i saa Tilfælde næsten være umuligt at oplyse, hvorledes det hænger sammen. Løven vil, saaledes som den er affattet i dette Punkt, egentlig give Folk en Anvisning til at omgaa dens Bestemmelser. Thi, idet der staaar, at man ikke maa give Præsten Noget i Anledning af alle disse kirkelige Handlinger, men dog maa give ham Noget i al Almindelighed, kan man paa den letteste Maade af Verden omgaa de Bestemmelser, der staa i Paragrafens første Del. Vi have derfor foreslaaet i Lighed med, hvad der tidligere har været vedtaget her i Folkethinget, at al Offerpligt og al Offering i Sognekirkerne skulde bortfalde saavel som al Betaling til Sognepræsten i Anledning af de forskjellige kirkelige Handlinger, men at det ikke skulde være ham forment at modtage Gaver, som